

Budapesttől—Budapestig.

Irta: CSER JÁNOS

(4)

Az adonyi partok előtt haladtunk. Egyszer csak Pufi, mint kapitány jelt ad: regatta jobbról, a part felől közeledik! hölgy a kormánynál. Majd felbillentünk a hirtelen felülés miatt, mindenki kíváncsi volt az első fecskére, az első csónakos kompániára, akivel utunkban találkoztunk, nem szólván arról, hogy kíváncsiságukban mekkora szerepe volt a „hölgy“ szónak. — Valóban egy szép csónakon jöttek hárman.

Ugyancsak igyekeztek, míg beértek bennünket s minthogy épen szélirányból jöttek, minden szavukat már messziről egész világosan meg lehetett érteni anélkül, hogy ők gyanították volna.

— Hányan vannak ezek — kérdezte az egyik — nem értem, hogyan férnek el abban a kis csónakban?

Csak mikor már egészen közel értek, fedezték fel, hogy két csónakban ülünk. A szokásos üdvözlés meg kérdezetés után elbúcsúztak tőlünk s a part felé fordultak. Hamarosan elkértem Pufitól a kályhacsönyt, de különben pompás távcsövet, hogy jobban szemügyre vegyem a „kicsikét.“ Még jóformán meg sem találtam, megint telefonált az áru Duna:

Vigyázz Babi — mondta az egyik férfi — szépen ülj, most téged néznek!

És a kis amazon büszkén kiegyenesedve csónakostul együtt — hátat fordított az én kíváncsiskodó távcsövemnek.

Háromnegyed hat lehetett, mikor a soroksári ág torkolatánál, a sziget déli csúcsával szemközt fekvő Habazeller csárdát megpillantottuk. Itt majdnem rosszul jártunk.

A folyton erősödő szél ekkor már vadul hajtott bennünket, amit a rohamosan közeledő part árult el. Pedig a parton hatalmas kövekből rakott védőgáton tört meg a tajtékozó Duna. Villámgyorsan kellett cselekedni, ha nem akartunk pozdorjává zúzódni. Pufi meg Morton késsel, bajonettel vagdalták le a vitorlatartó köteleket, mi többiek meg az ezézőket tettük helyre. Épen az utolsó pillanatban! Annyi időnk volt csak, hogy kicsit oldalt forduljunk — így is több hullám becsapott — s a köveket kézzel elkapva kiugráltunk a csónakokból.

Mintha még naptól égett képünk is sárgább lett volna egy kicsit, mikor dobogó szívvel összenéztünk, de aztán hamarosan határoztunk.

Tervünk volt ugyanis, hogy felevezünk a soroksári ágban is Dömszögig, mert egy régi iskolatársunknak, akit ide választottak meg kántornak, megígértük, hogy meglátogatjuk. Szász Kari meg Csuti vállalkoztak, hogy a nagy hullámmáson keresztül egyedül beveznek a szélcsendes ágba, mi többiek meg gyalogosan indultunk el, a veszélyes idő ugyanis nem engedte meg a nagyobb megterhelést. Itt aztán újabb meglepetés várt reánk.

A Kisdunán, amely még egy évvel ezelőtt vígan járható volt, hatalmas emeletes ház magasságú gát emelkedett előttünk. Otromba

göggel ivelt előttünk, domború pocakja, ami rossz sejtelmeket ébresztett bennem.

— Gyerekek — fordultam a hosszúra nyúlt arcokhoz — nekem erős a gyanúm, hogy ez körgát, különben miért lenne ilyen ivelt.

Fürgén felkaptattunk túrhetően lejtős oldalán és sejtelmem nem csal. Körülbelül fél kilométer átmérőjű gyűrű, mint egy ókori amfiteátrum feküdt előttünk, helyenként nyüzsgő kubikusokkal s csikorogva szaladgáló csilékkal.

— Én azt mondom — alkudozott előre Jenő — hagyjuk ki az egész Dömsödöt a játékból.

Buxinak meg Csutinak intettem a szememmel: ne engedjete; tudtam jól, ha én kardoskodom mellette, még majd megvádolnak, hogy engemet a dömsödi pincék, meg a hordók csábítanak. Pufi többnyire velünk tartott és így leszavazván az ellenzéket, elhatároztuk a dömsödi kiruccanást.

Pedig ha tudtuk volna, mit veszünk ezzel a nyakunkba, talán mi is inkább lemondtunk volna róla.

Esőtől, felszivárgott talajviztől sikos agyagparton, felégett, meztelen vállon vittük több mint félkilométeren „drága” terhünket, mint valami Szent Mihály lovát, keservesen csetelve-botolva a kövek kemény agyag-rögök, kiálló jelzőcövekek között, amelyek menetből még a gyászkoros sem hiányzott, mert mikor a helyenként csomókban álló nádasok mellett elrogyadoztunk, rajonként támadtak reánk az alkony közeledtére elő-elő bújó szunyoghadak, hörgő feljajdulásokra készítve buggyanó piros csipésekkel.

Megváltást éreztünk, mikor csendes, sima vízen ismét a kezünkbe foghattuk az evezőket s elindultunk észak felé.

Gyönyörű kép tárult elénk! Szeliden fodrozott víztükkör, elevenzöld erdőkerettel körülfogva, amelyik ősi, buja vadságával az érintetlenség látszatát keltette. A vízben úszkáló madarak százainak silhouettje élesen vált ki a rózsaszínű visszfényből, amely az égen vattásan dudorodó felhők rózsás ragyogását tükrözte vissza. Csapatokban uszkáltak a vadkacsák különféle fajai. Az előttünk haladó 507-es csendben megáll; látom Morton nekifekve céloz, alig hallható csattanás: mire nagy zajjal emelkedik fel a kacsák gyanútlan csapata. Csak egyik marad le gyengébben vergődve, szántva a vizet a többiek után. Mesés lövés volt! Golyós fegyverrel, ingó csónakból meglehetősen távolságból talált! De azért élmenekült a vad. Nagy csendben, izgatottan suhantunk tovább a hináros víztükkör felett. Én folyton hallucináltam: emberi beszédet véltem hallani. Így cserkeltük végig a bújó partokat, észre sem véve a hirtelen alkonyodást.

Egyszercsak elvesztettük a másik csónakot a szemünk elől.

Már alaposan alkonyodott, mikor a Dömsöd előtti kis szigetet elértük s ezéket még mindig nem láttuk. Ekkor elővettem a villany lámpát és fényjelekkel igyekeztem nekik tudomást adni hollétünkről. Semmi viszontjel. Már csaknem teljesen besötétedett, mikor egy nagyobb csomó kikötött ladikból sejtettük, hogy elértük Dömsödöt. Tanácstalanul állottunk meg, pedig hámarosan kellett határoznunk.

A júliusi mindennapi zivatar ezúttal sem akart megfélekezni rólunk.

A nem is régen még ábrándozást keltő színű felhők haragos feketén tolakodtak fölénk, egyszerre vaksötétre varázsolva a hirtelen beálló nyári estét. Sátort nem üthettünk, mert a sátorfelszerelések a két csónakban voltak megosztva, a zivatar pedig a nyakunkon volt.

Sebtiben néhány ruhadarabot magamra kaptam s úgy egyeztünk meg, hogy én befutok a faluba, Pufi meg Csuti addig összecsomagolnak.

Képzeltetni Szőnyi Károly barátunk ámulását, mikor rövid kérdészködés után beállítottam hozzá. Megkértem, hogy fogadjon be éjszákára hatunkat s azzal már futottam is vissza. Vakító villámok mutatták most már a keskeny, kanyargós ösvényt s nemsokára elemi erővel kitört a vihar. Mire felértünk a faluba, ruhástól-csomagostól eláztunk. Tehát a második napot sem tudtuk szárazon meguszni.

De a másik csónakbeliek sem ám! Alig teregetődtünk ki konyhán verandán, halljuk ám, hogy nagy cuppogással megérkezik a másik társaság is; még jobban eláztak, mint mi.

— Úgy kell nektek — mondtam veszekedőn nekik — miért nem tudtatok velünk maradni! Elgondolhatjátok, mennyi aggodalmat okoztatok, — pedig hát mi sem voltunk különben. Alig állottunk a lábunkon a fáradságtól meg az éhségtől. Reggel óta nem ettünk, de csaptunk is vacsorázást olyat, hogy a csudálásunkra összeszaladt ismerősök elismeréssel kényszerültek adózni rágószerveink hihetetlen gyors működéséért.

A harmadik nap hajnalán még teljesen úr volt rajtam az előző este boros-dalos mámora — mert hiszen azt mondanom sem kell, hogy felségesen jól eldanásztuk az éjszaka telét — csendes kaparászt éreztem a tenyeremen. Károly ébresztett fel; ajánlotta, hogy induljunk, mert előző este, mikor elmaradtak tőlünk, lerakta a fenékhorgokat s azokat ideje lenne felszedni, hátha akadt rá valami ebédre való. Fél-órai ékesszólásba és boxolásba került, míg a két leglustább felkelőt, Pufit meg Buxust talpra tudtuk állítani, de azért még sem tudtunk elindulni, mert míg Csutival ezeket ébresztgettük, addig Jenő meg Kari felfedezvén a konyhában, a nagy kosarakban álló sárgabarackot: két kézzel tömték bormartá gyomrukba a szép, de veszedelmes gyümölcsöt.

Majdnem én lettem rosszul, mikor rájuk néztem.

— Betonból van a mi gyomrunk — kérkedett a két vitéz.

Magasan állott már a nap, mikor az előre siető 507-est elértük. Károly akkor már néhány csinos harcsát boncolt, tisztogatott a Kisduna zöldes, békanyálás vizében. Egy düledező vályoggunyhó állott a parton a sűrű erdő árnyékában, puha gyepp a magas parton — bennünk egy átdorbézolt este fáradsága — kikötöttünk pihenni.

Csutival vállaltuk az ebéd elkészítését. A hal kevés lett volna hatunkak, a készlethez kellett nyúlnunk — Halkonzerv és tea a menü — jelentette be Csuti az árnyékban szunyókálóknak az étlapot és hozzá fogtunk a tea megfőzéséhez. Mert gond volt azért elkészíteni. Nem tudtunk sehonnan tiszta vizet szerezni, Csuti bement a Dunába addig, ameddig tudott s ott merte tele a „szamovárt“ (amit ugyan Buxus csak plekácsnak nevezett mindig). Így is olyan sűrű zöld vizet hozott ki, hogy késsel lehetett volna vágni. Mert edényt is vittünk — közmeg-

egyezés szerint. Én egy fődöt vittem s amint Buxus most a csomagomban cukor után kutatott, ráakadt. Nagy diadalordítással vette elő.

— Ide nézzetek, mit találtam Csóbi (ez az én gúnynevem) csomagjában. Fődöt hozott magával, ezt szokta melegíteni a háására! — Kacagtak a többiek ahogy a szájukon kifért, pedig most jó szolgálatot tett a teafőzésnél.

— Virágos kedved van Buxi, bezzeg reggel jajgattál mint egy két éves gyerek, — mert a reggeli felkelésnél váltig azzal érvelt, hogy ő még nem aludta le a neki járó 8 órát (egyszerre cucilista lett, mikor a pihenésről volt szó) — Jobb lesz, ha most kipótolod a hiányzó órádat, míg itt hiábavalóságokat locsogsz — ezzel akarván befogni a száját, még a többiét is, mert aztán se vége, se hossza nem volt a fődő-históriának. Valóban tal is feküdtek, csak Károly meg Jenő pecáztak fáradhatatlanul, — talán a sárgabarack fűtötte őket — mi többiek csendesen szenderegünk. Árpád apánk ősi birtokának enyhet adó fái alatt.

De meg volt írva sorsunk könyvébe: egy nap sem eső nélkül! Dél lehetett, mikor hamarosan felszedelődzködünk, hogy elméneküljünk a csendesen közeledő borulat elől. Északon ravaszúl sötétedett; nem tudtuk megállapítani, merről jönnek, merre mennek a felhők, mert — hogy szóm ne felejtsem — a vizenjáró utas embernek elsősorban meteorologusnak kell lenni. Csuti kivételével mind az mellett voltunk, hogy tovább menjünk.

— Nem fog utolérni bennünket — erősködött Kari, aki különben szakmájánál fogva is tekintély kellett, hogy legyen köztünk, de Csutinak finomabb érzékenységű tyúkszeme, vagy bütyköje lehetett, mert gyászosan igaza lett.

Már közel voltunk a tegnap oly keservesen megjárt gáthoz, mikor nagy messziről valami fokozatosan erősödő sitergő sühogás féle hallatszott, dörgésnek villámlásnak nyoma sem volt!

— Rőtás eső lesz — dörmögött Csuti vésztijszólan. Valóban. Csendesen indult s csakhamar zengő muzsika közepette usztunk; a vízbe csapkodó esőcseppek valami leírhatatlan, az idegekig szűrő hangú koppanással zenéltek. Menekülni kellett. Egy közelben levő süppedős partú, zsombékos félszigeten kikötöttünk, a csomagokat a partra dobáltuk s a ponyvakkal letakartuk. Mi meg csak úgy állottunk ott eleinte ősember módra mulatván a lógó orrunkon, ujjainkon bőven patakozó eső csorgásán. De az eső csak nem engedett, már fájni kezdtek a hátunkon kopogó esőcseppek, végre is pokrócok alá bújunk s nemsokára úgy gözölögtünk „mint a lovak a standon“ — hogy Buxus szavaival éljek.

Még Dömsödön mondták a halászok, hogy itt ástak a zsilipépítés idejére egy keskeny csatornát, csak nehéz a nádasban rátalálni. Volt öröm mikor a keskeny csatornában gyorsan folyó víz mint kilőtt nyilvesszőket röpített ki bennünket a szabad Dunára!

Ez a hely azért nevezetes másodsor, mert egyrészt a fogyóban levő menázi készletet a Habazeller csárdából felújítottuk, másrészt mert Pufi aki tegnap óta még fényes nappal is villanylámpával járkált — mint egy modern, regattázó Diogenes — sapkájával együtt a parton felejtette kedves játékszerét. Persze, csak jó későn vetük észre, akkor már messze jártunk — Hadd legeljenek — intézte el sorsukat Csuti egy kezelegyintéssel s tova siettünk az ismét fenyegető eső elől. (Folytatjuk).